

СЕРДАЛО евет

Советски Союз Коммунистически парте Нохч-Палгай областной Грозненский городской комитет и Нохч-Палгай АССР Лакххары Совет а орган
Орган Чечено-Ингушского областного, Грозненского городского комитетов Коммунистической партии Советского Союза и Верховного Совета Чечено-Ингушской АССР

№ 74 (2595)

Ера, 14 сентябрь, 1961 шу.

Мах 2 кеп.

СССР Министрий Совета Председателя Н. С. ХРУЩЕВА ЗАЯВЛЕНИ

Ядерни герзашта тохкамаш дарах долча деша хьакхьа ухх шера сентябрь бетта 3-ча дийнахьа США президентне Великобритане премьер-министрен цхьана лъаха заявлене хьажай Советски правительство. Фу ала иши я цу заявлене?

Эггара хьалха кертагга доал, хьанз талаттача кхерамерча ханах, дунен халкхашта юкьера латтаж кхокхакхана хиларх США-и Англен кулгалхоша цхьа-ца! дош айна ца хилар, цу латтаж дикхоаста-даш ядерни герзашта тохкамаш дара дош дувца иши йоацгга цуашта ховшхьа а. Малхбузехьен тьема бийоний гулаулахш шаш лелаше йолча дукхьаа США-и Англен правительствоша герзаш эггелга шаш ма-ца дутарга, ядерни тьема катастрофа дуне дла тла ца тегташ. Тьехьара а, шаш ма-ца совдартгья кьагтан гучхьаеи хьааларга хьажаш да халкхаш.

Уж дерригаш юстара а дуташ, ядерни герзашта тохкамаш дарах дола дош, из ший цхьа дакха долча герзаш дла-даха проблема кьаостадьа ца леш, дунен халкхашта юкьера вахара лоархаламерча гулаулахш ца дуваш, шунингача деллача хьаманга санна, долчаа хьаманг дладоада-даш, цу дешага хьажаш герт г-н Кеннеди г-н Макмиллан. США президентне Великобритане премьер-министрен заявлене хьажай Советски Союзен социалистически кхьаца паччахьалкхений кхерамзлен хьаштий чотых малхбузехьарча пачча-хьалкхенаштен аггессивни тьема блокахьа Глоуларча пар союзниакхей фуннагга дла а цхьан оагйорхьа эзе тьема айтшонш лалаше гертгилла. Цу тла а шаш цхьаеи я заявлене, дунен халкхашта юкьера кхокхакх медбалийтар, дерригача адамий хьаштий йоакхо еши шаш айна хьейтга а герт США-и Англен кулгалхой. Цхьабакьда, ядерни герзаш дла шаш лелаше бекхьаа дахьа гертгаш США-и Англен правительствоша кулгалхоша мелла докхий дешаш керхе а, цу дешаш новхьосталла аггессивни политика машара политика хьейтген, кьизалах нах белиз хьейтген могардаг царна.

Из заявлене тлакухш дола кертерга гулаулахш кьагга дла доваара, цун цулоацан ше мабара минтаб хьожаргга бай.

Ядерни герзашта атмосфере тохкамаш дертгоацаш Советски Союзен, Америка Влшаг-кхийтгача. Штаташен, Англен Иаламате сикх барт беа, яхаш, предложени йоаляа заявлене тла, цхьабакьда, латтан кхалхен комсомес деш дола цу тайпара тохкамаш цу барт юкье дахьа иши яц, йоак.

Цу предложение малян мадара доваз башха хала дац. Цу предложение тла влшаа хьожак а ца еши тайпара ца йиначьа а, США-нен Англенеи торо ле кхы длахо йодча хана а шаша ядерни герз тоаде, йоак байга. Царна-м из а кьизгга хет. Цун тьемах лоралара низ деглаухаргоацаш Советски Союзана кхы а дукхьагга баргал тоха влштхьаггараггаш-теш хьажак дла. Кхыча дешащак аьлча, цыкх хьессаца пропаган-дистик топаца ший кьаггал а беама ба цар: ядерни герзаш дакхьера шой тьема кийчонаш Советски Союз разьа хиларца бекхьаа яха а, цунца цхьана шийца переговорах еча доа-нхьашчонина — Советски Союзана чоал ног тоха а.

Бокьалдар аьлча, ховш да, кердача тайпара ядерни герзаш хьадара США кийчылъ про-грамма латтан кхалхара тохкамаш де дезаца длахаьча я, хьаьта уж тохкамаш дара хий-ца нинь лух я американо-английски предложени. Ядерни герзаш долча кхьа паччахьал-кхен переговорах латтан кхалхара ядерни тохкамаш за-конехь дераде гийгитр США дукхьаа шеракша, из яр ядерни герзашта тохкамаш дел-га длаца соаде барт бара ду-

хьал йийнна кертерга цхьа нов-карло. Кьайле яц, латтан кхалхара ядерни тохкамаш де-лаьрла США йола дукхьа ха хилар а, цу гулаулах эшшаш йола шакташи латтан кхалхара йаламате йокхий галереиш Невада яхача штате кийча латтагаш хилар а.

США президентне Велико-британе премьер-министрен цхьан яц заявлени тлакухш дола гулаулахш кийча тийга хилар бакьдеш нагахьа санна кхы а тешал эше, цу тай-пара тешал г-н Кеннеде ше дел-ар 5-ча сентябре, вешта аьл-ча, Советски Союзга кхалхара латтач длача пхелатгга дийнахьа, ядерни герзашта латтан кхал-ха тохкамаш длаца юхадолладе, айна, распоряжени а ениа. Хьаьгучох, кхьметтел эзделла а, американо-английски предло-женеа Советски правительст-вас жош далагга хьажак дага а ца доацаш, селла сийхьенна хьаьзар США правительство. Ше деш дар цу заявлениа Со-ветски правительствоша луха пре-дла дилла хьама доацаш де-лерлаш халхьа а денз из хин-нигга гуча деций цох.

Ядерни герзашта тохкамаш длаца соадача гулаулах уж тох-камаш алхьа атмосфере ца деш соадача длаца гертгаш США-и Англен правительствоша хилар хьанз дукхьаа хинна дац. Хьанзарчоа тьема предло-жени ениа цар, масала, 1959-ча шера а. Ядерни гер-зашта тохкамаш длаца соада-ча дола дош ишта дувара хьалхьагга а хьанз а дукхьаа хьанз Советски правительство. Алхьа цхьан тайпараша — а-томсферера тохкамаш длаца со-адача барт влштхьаггараггаш машара гулаулахш дова нокх-стал дергиларх я. Цох халкхаш йехадар мар кхы хьама хургдаш. Бокьалдар аьлча, цу тайпара даш цхьаькх хьама доацашеи а; герзаш юкьаочамаш длаца соадача цхьаькх хьама дои, айна хьашта, зенен кхерамен йолча илложепка халкхаш даха тар-дурдаш цу тайпара соглаше-ни. Бокьалдар аьлча, из гула-улах законехь дийрзар а лоар-хьа, долаш длаца атомни во-доронин герзаш кхы длахо а тоадеш хурьгар паччахьалкх-енаш, машарерча гулаулахш олараш а шоаша а долаш, латтан кхалхен комсомескеи аранешкеи тохкамаш деллах цу гулаулах пайда а эацаш. Дла ца йоаляш юкьенаргьяр, цул сов-нагга, цу тохкамеш гучаданна-ца хьаманг лард а екхаш керда, хьалха дара низ кхы а дукхьагга бола ядерни герзаш хьадара йола торо. НАТО-на юкьера паччахьалкхений тьема глосар-ш-м цу гулаулах сов разьа хинна кулгалш влшагга а хьекхьа деш дагларгдар, хьана аьлча царна дика хов, из план чакхь-яларо потенциални аггессор йолча НАТО блока хьаьр-хьаьр-сам тла хий кхуьхьархилар.

Цу тайпара, ядерни герзаш хьаделга длахо гортгар, хьаьта цун тьехьаленх бола кхерам хьанзарчул влала кьизггагга а хурьбацар. Латтан кхалхьа, нагахьа санна хьаштхуле, ком-соме е хи кхалхара ядерни гер-зашта тохкамаш длаца сикхе мукьалухш йола цу тайпара ош-гласени ярах цьена доаца гула-улах лархга йизза бокьо хурь-яр халкхий. Цу тайпара тьехьа-ле цьена йоаца хьама де Совет-ски правительствоша иши а яц, е цо из дерг а дац. Еригга шой политика халкхаш йехадара, пе-реговорех ловзорг дара тлагга хьуьвараш ба из цьена доаца гулаулах де беама бараш.

Цхьабакьда тайпа юкьера ца доацаш, ядерни герзашта деш дола дерригга тохкамаш масе метте а данман а соада-ча тьехьа я Советски Союз. Алхьа цо хийгга кьа бахьан до-лаш длайолаеннар кхуш хьалх-а ядерни тохкамаш соадача хьаькхьа СССР, США, Англе-вийалий переговорах. Малхбу-зехьара паччахьалкхенаш а тох-камаш соадача барт хург ма йий айна хеташ йоаляьр Со-ветски правительствош уж пере-говорах. Переговорах йолча хана США-и Англен позицита длагарга яхарахьа дукхьа а хьаманш дир Советски Союз,

хьаьта а хьара заседани масса-за хул, уж хьанзалехь а кхо-бьа хинна мича йийнай, толам-га догдахилга йовра, длаьхьа везаца моттига гарга ме герт-ьяссаленга мираж йовш санна. Цунна мукларо де новкьа дале а, ше мадара длаолаш килча, тахан а кхо шу хьалха хиннаца тайпара гаьна я йистелга Же-невера переговорах, айна, вы-вод йинза яац.

Женевера переговорах чакх-ца йоаляйгаш США-и Англен хьуьварца юкьагга, тьема блок-на-га Глоуларча пар партирах — Францех атомни паччахьалкх-хилар а керал нах дла иши йолаш дац. Французски пра-вительствас дукхьаа а ядерни лелхамаш дац, ядерни герзаш-та тохкамаш длаца соадача хьа-кхьа цхьанна хьаманна а ше йийнах лоархьаггилга кьаостадьа хьа а хайташ цо. Французски ядерни тохкамаш-ца дийза Женевера перего-ворахта нийса доацаш хьал э-тад, яхаш, цьамо мукхьаа а белгалдаьхад Советски прави-тельствош. Ше деш дола тохка-маш Франце кхы совца ца дойа, тохкамаш длаца хьа дла-доладанна ше ярг ца хилар кер-тагга даьхад Советски Союз.

Цхьабакьда, хьаьгудадьнад НАТО Глоуларча союзниакхашта юкье хьадьа ролаш йийнхьа хилар: советски ядерни герз тоа-лула цунца тьехьа а доацаш, тохкамаш соадача хьаькхьа СССР-ца переговорах еш я США-и Англен, хьаьта цу хана цхьанненна тьехьа шоллаггьяр а энжикиташ, ядерни устройст-ваш лелхийтай я Франци. Франце деш дола ядерни тох-камаш США-ца барт а йоа-цац, НАТО-е ериггаца тьема блока хьашташта машараша а доацаш, дукхьаа цо шийгара деш да яхаш дувцача хьабарех тешшал кьизгга хьаькхьал до-лаш нах хьанзалца хьа хинна-бале а, цу хьаькхьа хьаьла ил-люеи пархьае йоаляьр длайош тьема гулаулахш атомни эн-ергеш пайда-эцгга цхьан лела-дарах йолча хьанзаа США пре-зидента могаьчаа США-нен Франценин юкьера соглаше-ни. Дика ховш да НАТО юкьера шоллаггьян паччахьалкхенна а ядерни тохкамеш гучаданнар НАТО юкьера империалисти-чески яь цу доладла.

Гой хьанз а Дж. Кеннеден Г. Макмилланен заявлени тла-юьвараш кхо ядерни пачча-хьалкхьа мар яц СССР, США, Англен. Франци хьаьта? Франце кхы длахо а, хьаьла-санна, ядерни тохкамаш длаца дерхьа заявлени авторства. Ма-гнитга йиш йоаца из тайпа хьал-цов дукхьа доацал-теш Советски Союзгара длаьхарац?

Уж тьехьарча бетташна НАТО паччахьалкхенашта шой политика нглом хьаьба-ра еча кийчонгахьа лостада-хьа а кьаоргача долх гула-улахш.

Тьема гулаулах хьожаду ах-ца дукхьа а тьагача, айна, США правительствас ухх шера блясти длайгга хиларгара до-ладергга бай. Хьанз США тьема бюджет 50 миллиард доллар совгга я. Машара хана цхьаькх а тьема гулаулахш иззал дук-ха ахча доадаьда цхьанна паччахьалкхено. Цул тьехьа-гьа сов даьхар США тьема нлзаш, ескаре бокьонца гула-улах де тлаьхийхар 250 эзар сар резервисташ, нах тлаьхьар Малхбузехь Берлинерча амери-кански гарнизона, хи кьал Глоу-ла длача кеман ракетиний кер-да тайпаш хьадара йола ханаш лоаьрарх кхьметтел амери-кански строе юа хьаьчозарахи соадамаш тийнгарг США пра-вительствас... Цу тайпара бакь-дараш дукхьа да, уж дерригаш-м дийца а варгач.

США хинна ца леш, тьема блокнахьа Глоуларча пар-союзни-каш а ба тьема кийчонаш еш, эггара хьалха Малхбузехьара Германи а йолаш, Германски машара договор дарца дийза йокхий паччахьалкхенаш шойла влшагхьа, дунен коаггала тьема ала экка тарлуьрдола сийг бакхьа герт-аш эггара дукхьагга кьаьге-раш милитаризмаи реванш

идеяша хьалбиньа бола малхбу-зехьарча Германе кулгалхой ба.

Цхьабакьда, юкхьара а, гер-мански машара договор де айн-на ениаца предложениа США, Англе, Франце, ФРГ пра-вительстваша латта гулаулах да-эггара дукхьагга саях доацаш дар. Цхьан истолга гонахьа йо-а хайша, сабарах, доаггала тайпара Германе дош машаре кьаостадарах цун ларда тла Малхбузехьарча Берлинерча хьал лер тла. Доададарахи со-дам тийнц-вай айна шашама баьча тлаьхьама дукхьал барт-ча тоатол тьема гулаулахш тла-лаьхарца жош делар малхбузе-хьарча паччахьалкхений пра-вительстваша. Тьехьа тьехьа ду-хагга дувла даьнад Советски Союзен социалистически мехка-ши кхераде гертгаш дола гуч-хьарча цюгларч.

СССР правительствоша хьалха-гга длаьхьаггача тайпара, цу дерригача хьаманаш ший оборо-ни низ цюгларге беаца кьаоча-йир Советски Союз. НАТО пач-чахьалкхенаш сикхенна Совет-ски Союзен социалистически мехкаштен дукхьал тьема кийчо-наш еш йолча хана бай кхы де хьама дисаьр кхерама: ду-хьаьтоттанза дарг ца хиларо, берригача низаца аггессивна ду-хьаьтоттара кийча хьанза дарг ца хиларо хьалхьадоацаш дола гулаулахш ца дла. Уж гула-улахш байна ца дезаьхьа а дин-за даргдоацаш хилар, уж захь-даьнах даргдоацаша кьаочада-рш бай дац, герзаг аькуьдаш, тьом хьаьбе гертгаш НАТО кер-терга паччахьалкхенаша хьанз, кьаьста а германски машара договор дара хьаькхьарча дешаца дуваданна, лелаю политика я. Ядерни герз хьа а тохкамаш доладеш дийзар Совет-ски Союз, хьана аьлча цунца дукхьал аггессив йолае тарлуш дола гулаулахш хьанз эьтгача хана цар лоархьац ца бича мело елга хургдаш.

Тохкамаш юа доладара хьа-кхьаа решени ше тлаьчаца ха-на Советски правительствоша, бакьдар аьлча, дика ховра, дун-нен халкхашта юкьера гула-улахш во эьта хилара мах-бе ховьгдоацаш а Советски Союз деш дола уж гулаулахш дика кхетадгертгоацаш а бола нах цьаьрчоа кораба меташ хилар. Байна хьалхьагге а ховш дар, шоашта пропагандистски капитал даьхьа Глоулар дукхьа Малхбузехьарча цхьабараш цу-нах пайда ца эьац йергбоацгга. Хьаьта а из ца дла кхы хьама де йиш йолаш яьар Со-ветски Союз. Доладча хьаман лоархьац баь яьначул тьехьа-гга, дла хала а новкьа а дола-шеьа, экспериментальни лел-хамаш юа доладанза яланзар Советски правительство.

Вай теш Советски правитель-ства де лархьараш дукхьагга долад аьамаша нийса кхетаде-ш хиларх. Советски Союз а обо-ронни низ цюгларг, из дерри-гача дунен тьара машара низ-заш цюгларгелга да. Аггессо-ра хьа длаца, халкхий машарера кьаьхьагга, лолам, кортамукале лорае могаьрдола тешаме низ болаш бола.

Американо-английски цхьа-варча заявлени тла хьаьхад, латтан тьара фо радиоактивни вешестваша бекхьара кхерам тла-тла лалхуш хиларх дола дош. Дувца хабар дац, хьашт-доаца гулаулахш уж хиларх. Советски Союз мелъешар ду-тохкамаш дарах дийнаца орга-низмашта хургдола зуламаш-ма-моща кьизггар дукхьа.

Законх да-кх: хьаьта, хаттар оттадича — е США-правитель-ства а е Англе правительствоша а хьана хьаьхадьац сигналар фо атмосфера бекхьа айна, цу пач-чахьалкхений нах баьчаца цен-траша гаьнагга йолча моттигаш — Бикине, Эниветка, Рон-дета островаша дукхьаца ше-раькша влштта ца соац атом-ни водородни бомбаш лелха-ра таташ латтача а йаламате дукхьа радиоактивни вешестваш латтан атмосфера тьара фо бекхьад на леш, тьих оеана хий блях а деш форда чурча продуктнах Глоула цхьанна хьаманна бекхе боаьча наьха тьехьагга пийнхьа етталуш хин-нача хана? Влштта шин шера Сахаре

КПСС Грозненски горкома Пленум

КПСС Грозненский горкома кердача состава хьалхара Пленум хилар.

Пленуме кьаостадир организационни де-шаш.

КПСС горкома секретаралла хержаб нн. О. С. Беляев. А. П. Костюченко. В. С. Симар-зин, бюро членам — нн. О. С. Беляев, В. И. Бессарабов, В. М. Ляпина, А. П. Костюченко,

Н. Я. Правенький, А. А. Похвищев, Б. Ф. Сайко, В. С. Симарзин, А. В. Т. Телсеев.

Пленумо цюгларгир организационни отдела заведующи нов В. И. Бессарабови, пропаган-дан агитацион отдела заведующи нов П. И. Латышеви, промышленности транспортеи от-дела заведующи нов П. М. Тонконогови, ад-министративни торговофинансовни органии отдела заведующи нов И. Д. Зинульеви.

Грозненский XIV городской партийный конференц хержача КПСС горкома состав

ГОРКОМА ЧЛЕНАШ		
Авдеев А. Д.	Коробов П. Т.	Сайко Б. Ф.
Антонова Е. А.	Костюченко А. П.	Саралин Г. П.
Ахсабалиев А. А.	Криволапов П. В.	Сервенов Г. М.
Афанасьев А. И.	Кузнецов М. И.	Сидоров Н. Н.
Афанасьев С. Г.	Кузнецов Ю. В.	Симарзин В. С.
Ахматханов З. И.	Кутузов Ф. А.	Симонов А. П.
Безлепкин П. К.	Ларионов Е. П.	Синельников С. В.
Беляев М. М.	Латышев П. И.	Скворцов И. Г.
Беляев О. С.	Литвин А. П.	Слесарев С. Е.
Бесседа Р. М.	Лихачев Г. Т.	Смурников К. М.
Бессарабов В. И.	Локтев М. Н.	Сухан В. Д.
Бурдыга И. Г.	Ляпина В. М.	Сытчиков Н. А.
Вагабов А. А.	Маларов Б. Л.	Талаева Е. П.
Воронин Б. С.	Маслов И. И.	Тараканов А. Д.
Гайрбеков М. Г.	Матросова Н. А.	Тарасова Э. А.
Гашина Н. А.	Медведев В. М.	Тасуев С. М.
Данилова И. Ф.	Мельникова В. Е.	Телсеев А. В.
Дорогожичский А. З.	Минаев П. И.	Тонконогов П. М.
Дулерайн Р. П.	Михайлов Л. Л.	Трофимов А. С.
Дятлов А. Т.	Осоев Е. П.	Уткина Е. Н.
Жулев Н. Я.	Пальчиков Г. Ф.	Ушакова А. В.
Захарченко В. П.	Парский А. Я.	Хайтина В. Н.
Зинурьев И. Я.	Плотникова Л. З.	Хаматханов Д. К.
Зянькова Ж. Д.	Польшин Т. С.	Хренов Н. И.
Иванов В. И.	Попов В. М.	Царева Л. Н.
Исеев И. А.	Попов И. Ф.	Чадин А. И.
Истомин П. С.	Похвищев А. А.	Шадрин Г. И.
Калутин М. И.	Правенький Н. Я.	Шаповов Х. К.
Киреев Е. П.	Приходько Д. Г.	Шергина А. П.
Коздоева Т. Б.	Романов В. Т.	Эпидин Ш. Ш.
	Русаков П. Д.	
ГОРКОМА ЧЛЕНАЛЛА ХЕРЖА КАНДИДАТАШ		
Бекетова Н. Н.	Меркулова Е. И.	Потапенко И. И.
Борисов В. И.	Морозов А. А.	Серов В. В.
Васильев Г. И.	Невзетов И. И.	Скворцов П. М.
Гадиев А. М.	Нечай А. М.	Смирнова Г. П.
Гадиев М. Х.	Новиков И. И.	Ходаковский В. А.
Демченко М. И.	Осипенко Н. Ф.	Худяков Б. И.
Инаркаев Г. И.	Осипов А. В.	Шаповаленко И. Н.
Колытанов М. С.	Пачулия Ш. И.	Шипкин О. П.
Крылов П. М.	Петрачук И. В.	Шербинин И. Д.
Куличков В. Г.	Петренко А. М.	
Магомедов В.	Поляков Н. И.	
РЕВИЗИОННИ КОМИССИИ		
Вахаев Р. В.	Домогольский В. И.	Малько В. П.
Головенко В. Д.	Кеворков А. Э.	Яхшаева Т. С.
Деркач П. Я.		

Коммунизм хьалъяр-халкъа кулгий,

XIV Грозненски городской партийни конференци

Хьалха даяхача газета номер тла хоам бача тайпара укх шера 9—10 августа хилар XIV Грозненски городской партийни конференци. Цига КПСС кердача Программа проектах йола доклад йир КПСС Грозненски горкома секретара нов. В. С. Симарзина.

Докладчика белгалдир, коммунизм хьалъяр партиен халкъеи практический декхар хилар. Цу хьалха алхха коммунизм хургодола вахар хьалъокхаш йола юкъара закономерности принципах ховш хилар кхоачам бац. КПСС кердача Программа лархлал, цу тла коммунизм йолча ханарча общества вахара ерригача оаглонаша дувзаденна дукхача хаттараша жопах лух хилар ба, къаьгъа белгалдац цу тла коммунизм хьалъеца ханара партиен халкъеи декхар.

Парте Программа проекта тла белгалдац, хлан шера коммунизм хьалъеца ханара лархлал мегла дола декхараш — коммунизма материально-техни-

чески база хьаьр, коммунистически сажетам бола керда саж хьалъевар члоаггала доахаш дийдац нов. Симарзина.

Хланз КПСС Программа проект ювчаца хана коммунистически партиена члоаггала барнал оалаш ба советски нах. Царна гу цу тла белгалдац шой вахара эггара лархлал мегла дола хьалъаш, дукхача ханарча шойш дог даьхараш, сатйсараш. Вай мехкара дерригача халкъаша, царца цхьана вай республикелерча къаьгъамхаша а члоаггала дегаш айдаларча кхоабалъо кердача Программа проект, хьалъа цу тла парти белгалдац кхоачаше шойш кийча хилар дла а хьайнаду.

Советски халкъ парти XXII съезда дикача гулаьхаша, докхнийча толамаша наька даха кийчлуду да. Хланз парти белгалдац кхоачаше шойш а члоаггала къаьгъамеи политический хьинар айденна ба вай республикелера а царца цхьана город Грознера а къаьгъамхой.

Диахо къамаьл де дош лу 1918 шера денз парти член вола нов. Климова.

Парте кердача Программа проект вай ханарча парти манифест я, йоах цо. Цудухьа дерригача советски халкъеи дег чура кхоабалъо из. Диахо аьлар цо:

— Со кьона коммунист волча хана 1919—1920 шераша В. И. Ленин лоравеш хиннача хьанарча хила докха ираз кхачар сога. Дукхача хезад сога дег чу дужаш хинна цун къамаьл, Ленин юкъе а волаш хиннача Еригроссийски субботнике даьла лархлал хиннах со. Къаьста дика даьдаггала сона 1919 шера 5 деаьбре кьонача советски республика яьха цхьа йола коталонаш юваш цо даь къамаьл.

Тхо, докхнагала дарац, докхал дег да парти хьалхара Программа кхоачаш а еш вай мехка советски йаьлал оттадеца даьла лархлал тхоаш хинна хилар, парти шоллагла Программа кхоачаш а еш социализм вай мехка хьалъяршаша тхоаш хинна хилар, хьалъа хланз, парти кхоабалъа Программа кхоачашеца хьинар даьла лархлал кийча а да тхо.

Къамаьл ду Диахо производственно-товаришнотура управление цо, Грознец. Цанка а дилурдоацаш исторический денош да хланз парти керда Программа ювчаца ханара дарац, йоах цо. Программа проект тла къаьгъа белгалдац коммунизма дола наькьаш. Дерригача саж вахар тоада а шитта ба цун беррига чулоац.

Хьалхаша латта декхараш дикагала кхоачаше вьалшегьа дарац ерригача торонех пайда эц, цхьабакьда гучаьхана торонаш хланз а дукха я.

Уж декхараш дика кхета а деш къаьгъамеи политический хьинар айденна а тха болхлой коллектив. Коммунистически къаьгъамеи предприяти яьха сийлен цу яьха кьовсам лархлал оаха, хьалъа цу даьке цхьадола толамаш даьх вьалшегьа а даьнац тха. 19-ча августа кхоачашеги укх шера хьалхара барх бетта валон продукция араьхара план. Съезда далагьа ме глорт хьинарегьа къаьгъег тха коллективно, хьалъа съезд къаьеллача дега 10-бетта план кхоачаше дош а деннац оаха.

КПСС кердача Программа проект члоаггала дегаш айда а тха бригада коллектив, — йоах «Старогрознефть» бурув тохача котора бригада буровика нов. Золотухина. — Коммунистически хьисапе къаьгъамеи члоаггала терко ю оаха. Укх шера бурув тоха дола деннац ханар кхьаьн-Нерта тарча № 10 йолча хьалхаша, хьалъа йиллача ханал 34 дик хьалха бурув тха а даьлар тхо. Цига дика хьонхамаш долаш къаьхьийгар коммунистическа Щербакое, Ностина, Кротова. Цига каста йонкха кьедж тохаш мехкадгьа даька дола дургда тхо — из да парти XXII съезда оаха кийчуду совгьат.

Ночх-Галгалай исторен, меттен, литературни йилма-тохкама института директора нов. Саламова ший къамаьл хетадир парти Программа проекта тла белгалдац къамаьл кьонача волаш, доттагьал, пар дла-юла леладу гулаьхаш члоаггала дола дешаша.

Диахо къамаьл дир Ночх-Галгалай пачаьхалхкен пединститута марксизма-ленинизма кафедра заведующе нов. Дулерайна. Цо белгалдир, КПСС Программа проект марксизма-ленинизма йилма масса оаггараьхара дегала, практикаца из дувзац хилар хьалъокхилга, хьонхам боллаш оттагь докхнийча гулаьхил план из йолга. Хланз республикелерча ерригача районаша бокьа болх б цу проекта кертеьне положениш, идеяна дла йоньшаша, хьалъа тайп-тайпарча формаьх а леладу из болх. Дукха примераш йоалае йиш а вай Программа проекта тла белгалдац цхьадола хьалхаш хланз кхоачашеца моттигашкара.

Са ала безам ба химзавода окисление цеха коммунистически къаьгъамеи цил лелача смена коллективах, йоах длахо нов. Дулерайна. Масса хана производственный план тлехкоачашеги цо коллективно, хьалъа беррига членаш дегаш ба. Кхь дукха а дика гулаьхаш доах цу коллектив.

Дукха балхаш даьд пединститута а студентац коммунистически хьехам балара даьке.

къаьстта къаьгъамеи кхетамца укх хьалъевара даьке.

Цул тлехьагала къамаьл даьча парти Октябрьски райкома секретара нов. Меркуловас аьлар, вай мехкара ерригача районаша, городаша, республикелерча сання члоаггала дегаш гьоздаьна ювц парти Программа проект тла районерча къаьгъамхаша а, хьалъа хланз члоаггала уйла тлехьагала исторически документ йомалеш а ба. Хаданза наха юкъе кхетамеи болх беш 1400 агитатори пропагандисти ва тха.

Парте Программа проекта тла белгалдац лархлал мегла дола дош — керда саж хьалъевар да. Из гулаьхаш кхоачашдара члоаггала терко ю хланз. Алхха цхьан локомотивни депора 70 коммунистически ва заочни техникумаша, вузаша дегаш, хьалъа 71 коллективни 700 совгьа саги коммунистически къаьгъамеи сийлен цил лелаш ва тха районе.

Бакьда, хланз а дукха кхоачамбалараш да наха коммунистически хьехам балара тлехьа лелачеца балха юкъе, йоах длахо орагьора. Къаьстта белгалдац да кхоачам хилал шоллаш цу хилар баьхан долаш хланз а районерча цхьаьйолча шоллашка зангитеш кхьаь сменах а еш хилар, хьалъа цхьаьйолча шоллашка мастерскеш вьалшегьа йонкха вьалшегьа да далац.

Тхан лархлал мегла дарац декхар да, — йоах Грозненски мехкадгьа института марксизма-ленинизма кафедра заведующе нов. Киреева, — вай кагирхошта йилма йомадар, парна лархара кхетам балар, коммунистически хьисапе къаьгъа, укх йомадар. Цудухьа са ала безам бар института ректората а, партийни организацие а, кафедраша а цу даьке тлехьарча хана беча балхаш. Къаьстта члоаггала теркам тлехьагала леладу институте студентац къаьгъамеи кхетам балара гулаьхаш. Деша багьла студентац шойш йомача специализираще производственный стаж йолаш ба, а болх беш ба. Тха студентац шойш кулгаша хьалъеш ларт спорта Дворец, цхьабараш механический завод болх беш ба. Цхьабакьда, практика йолча хана студентац балха моттигаш ялар тлехьагала предприятеш цхьаьбола кулгалхой.

Нов. Киреева шитта белгалду вай парти къаьгъагала ярех йолча Грозненски партийни организацие истори ялар гулаьхаш леладу лелаш хилар.

Диахо къамаьл дир Грозненски гарнизона эспара нов. Иванова.

Беррига делегатш разьа а болш КПСС кердача Программа проект мотгеш шера резолуции

люди тлехьагала конференцие. Цул тлехьагала конференцие хиннараш ладийглар КПСС кердача Устава проектах КПСС Грозненски горкома секретара нов. А. П. Кростченко яьха докладац.

КПСС кердача Устава проект хьалъеца йола КПСС горкома секретара нов. Кростченко доклад истеленначул тлехьагала, эггара хьалха къамаьл дир КПСС Ленински райкома секретара нов. Правеньке.

Цо белгалдацкхар, КПСС кердача Программа а Устава а проектах йиьча члоаггала йолча парти XXII-йча съезда сийна яьхе баьхнаца Ленински района къаьгъамхаша валон продукция араьхара 8 бетта план 105,6 процент кхоачашеги хилар.

Дукха ха йоацаш хиннача Ленински районни партийни конференцие парти Программаш Устава проект йиьча мотга а йир, царна юкъе цхьадола хуьпамаш дича бакьаьх хеташ къамаьлш а дир, аьлар длахо нов. Правеньке.

Хьонхамбалаш кьовсам лелачеца ананимаш юьзашеца. Нонагала ярш харц хул укх. Ананимаш юьзашеца вьалла а мегаргьац коммунисташа, из парти Устава тла белгалдацкха а дла.

КПСС Ленински райком члоаггала хьалъийглар парти членнала чубоагьаца кандидатни стаж ханал тлехьа цу ювлягьа. Укх шера чхьаьлаьгьа январь хлара кхоабалъа вола кандидат стаж тлехьаьна хиннаваьле, цхьаьлаьгьа сентябрь 229 кандидатш стаж тлехьаьна 10 саж мара хиланзар.

Тхо темаш да парти кердача Устава, парти мугларш Диахо члоаггала йолча, къаьгъамхаша юьзаша цун сий лархлал хилар.

Химический завода аппаратура нов. Васюка аьлар парти Программа проект де лархлал алаьмаше докхнийча балхаша члоаггала дог гьоздаьхал къаьгъамхаш, кхьа а члоаггала айдаьц цар балха хьинар.

Парти политический идеологический лархлал боарам тла яьна хилар, из организационни члоаггала хьалъокх парти Устава проект. Цо далаьх хлара коммунист ший балхаша, гулаьхаша, оамаьлаца балха тла а члоаггала а дика хьонхам лух хилар, ший а кхьча наьха а кхетам лархлал цо члоаггала къаьгъаг.

Парте Программа а Устава а проектах хьинар ай а даь, дика балха толамаш даьхал тха завод коллективно. Барх бетта план 102 процент кхоачашеги. Коммунистически къаьгъа-

ма сийлен цу яьха къаьгъагаш 53 сменен 48 бригаден а завод, царех 15-на из цуи еннай, хьалъа 77 саж коммунистически къаьгъамеи ударник яьха цуи а еннай.

Тха заводерча берригача къаьгъамхаша йиьча мотгаше парти Программа керда проект, шитта, берригача коммунисташа мотгаше Устава керда проект а.

Диахо къамаьл даьча нефтемаслозавода парторганизацее секретара нов. Захарченко аьлар:

— Вай советски демократи къаьгъамхой демократи я, дерригача халкъаша, расаци цхьатарра нийса бокьонаш а лух.

КПСС Устава тла длаьздаьц дунен тарча берригача къаьгъамхаша буьзам, цхьаьгьа, барг болш, масса а метте интернационализма политика кайхьонкхаш, халкъаша юьзаша доттагьал члоаггала хьалъаьза коммунист, аьна. Цу тлехьагала Устава дола парти демократи нийса а йонкха а я, цун член сий долаш ва.

КПСС члена бехитокхам кхьа а лархлал Устава проект.

Аз Грозненски нефтемаслозавода коммунистически организацие церах дош лу парти Программаш Устава тлехьагала длаьхаша декхараш бокьонца, нийса кхоачаше.

Диахо къамаьл даьча Советски контрола комиссе председател нов. Суриякова йоах:

— КПСС Устава проект длаьх парти член коммунистически къаьгъамца хьонхам лух, къаьгъамеи оварле лархлал, обществени социалистический доаьхаше лораш, парти социализм нийса чакьдоахаш хилар. Гулаьхаша таронех пайда а эцаш бела гулаьхаш леладар коммунист лархлал цераца дувзаденна хила мегаргьац.

Цхьабакьда, укх тайпа нах цхьаьйолча организациека ба.

Мебельни фабрика директора нов. Петренко фабрикеш хьалъа тлехьагала 8 тонн кхуьхьа автомашини цхьа саги вахьитав Москве. Йонкха тлехьагала частни квартире доттагьал. Цу командировкага 709 сом аьха даьхал. Цул совгьа директор Петренко снабжение начальни ший цу а волаш Гуржегьа ваьхаш кизгаш да вола аьна баьхан а оттаьда. 5 дик автомашини хехаш а даькхна 243 сом пачаьхалкхенна зе а даь, цхьанкха кизга а доаьш цхьабакьда. Хьалъа,

Гуржегьа йолча мотгашеца даьхан хьалхаш еча управление начальни нов. Герасимовиен Совнархоза председател зам. нов. Петрухинеи бикьаца наькьаьх фу хиннац аьна царга хьалъа а дац.

Хьаена дукха машинаш оборуьдовани я предприятешка длаотгаш болх а да байташ-йохаш латташ. Цу тайпара, Совнархоза предприятешка латт 2200 эзар сом мах бола 2908 машин. Из гулаьхаш шитта дола Совнархоза хов, цхьабакьда, деш дукха хьалха дац. Оборуьдована доаггьал дола дола цу даь цхьаьбола кулгалхой балхара длаьхаш.

Цу бакьдара шитта гойт, цхьаьйолча юьхьанарча парти организациека предприятешка балха бокьонца тлехьаьжам цу лоттаьбелга, пачаьхалхкен лархлал харцаьх ухиттараша, доаьдара цераца багьлаьца тайпара кьовсам цу лоттаьбелга.

КПСС Старопромьсловски райкома секретара нов. Головенько ший къамаьлаца белгалдацкхар парти Программа проект коммунистически хьисапе къаьгъамеи кхетам халкъа балар члоаггала длаьхаш хилар. Дикагала дола гулаьхаш, оамаьлаш къаьгъамца, коммунистически къаьгъамеи бригаден ударники яьха цу яьха лоттаьбелга боламца йомаш. Цудухьа партийни организациека мамогга дикагала къаьгъа длаьз из болам шербара.

Вайна юьке цхьаьцабол коммунисташ ба боахамеи политический декхараш кхоачашдара, къаьгъамхой хьалаша лархлал эсала болх беш, производств а нах баьхана а шойш-кара хьонхам цу лух, къаьгъама дисциплина тлехьаш, длаьхаша замаьх юьхьенна в гулаьхаш лархлал длаьхаша. Масала, коммунист Федотов длаьхаша, лоттаьхаша тац, сасаьх лет. Уж гулаьхаш парти организациека дийча а пайда хиннац, хланз уголовни бехитокхам оза везаца кхьаьч цун дош.

Юьхьанарча парторганизацее члоаггала къаьгъа длаьз коммунисташа а кхьча къаьгъамхаша а коммунистически кхетам балара.

Парте кердача Устава проект йиьча балха из масане мотга а еш резолуции тлехьагала конференцие делегатш.

Цул тлехьагала конференцие хиннараш ладийглар КПСС Грозненски горкома секретара нов. Белыева О. С. яьха длаьх кепе тхача отчетни докладца.

ЛАКХА ОВСАРЛЕ ЙОЛЧА КЪАХЪЕГАМЕИ ДИКАЧА ПОРЯДКАМ

ГОРОД ЕРГЬЯ ВАЙ ГРОЗНЕХ

XIV Грозненски городской партийни конференци, аьлар нов. Белыева, гульгьа йалаьмате дикача дешошка, вай парти а деррига советски халкъ а коммунистически парти XXII съездага кийчлуду хана. Вай Дакхен вахаре, дунен халкъий коммунистически болхлой боламе исторе чухь сийлахь-докха гулаьхаш хинна длаоттаргьа из съезд, цу тлаьцаргьа парти керда Программа — коммунизм хьалъеца программа, КПСС керда Устав. Уж исторический документаш партийни собрание, районий а вай городской а партийни конференциека члоаггала мотгаш хилар цхьаьха а хьалъокх советски наха дезари царна даьдаьлаьри метел дерригача адамий сийрда кхоане а шийна чухь белгалъаь йолча кердача Программа проект бокьа исторически лархлал болаш хилар.

ТЛАНИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКАРАШИ КХОАЧАШДАР — КПСС XXII СЪЕЗДА ДИКАГЛА ДОЛА СОВГЬАТ

Парте XXI съезден цул тлехьагала хиннаца КПСС ЦК Пешумийи решениш кхоачаш а еш, парти областной комитеташ хьалъелча, плани парти XXII съезда сийна тлехьагала социалистически декхараш ханал хьалха кхоачаше городера коммунисташ къаьгъамхой оарцаьбахара тлаьзбаьб лелаб ший болх городской партийни организацие.

Городской партийни организацие XIII партийни конференци хьалхаша оттаьд декхараш толамца кхоачашд хилар белгалдир докладчика.

Городерча промышленни предприятеша отчетни хана дукха миллионаш сомаш маьха продукция палан совгьа араьхил. Дикагала я предприятеша араьхца продукция, тлехкоачашеги къаьгъамеи оварле лархлал араьхца продукция шийта длаьбола мах лархлал заданеш а декхараш а. Отчетни хана Грозне эксплуатациека длаьнай республика промышленноста кертерра доакьом сикха дегьадоаладе торо хулийтаргьа.

КПСС XXII съезда дерригхалъо еча кийчлуду гуд да парти халкъи цхьа барт болш хилар, парти кертаьра чурен араьхареи политика, Никита Сергеевич Хрущев керте латтаца цун Ленинский Центральный Комитето ба йалаьмате бокьа а пайданера а болх советски наха берригаш разьа а болш хьаллоацаш хилар.

Грозненски городской партийни организацие цанка цу хиннаца тайпара Ленинский Центральный Комитеташа гоньаьх хьонхамаша йолаш, моллагла парти задани кхоачаше кийча йолаш ший XIV конференциека ена хилар белгал а даькхна, города промышленноста, транспорту, строительства анализ а волауц нов. Белыев.

Грозненски городской партийни организацие цанка цу хиннаца тайпара Ленинский Центральный Комитеташа гоньаьх хьонхамаша йолаш, моллагла парти задани кхоачаше кийча йолаш ший XIV конференциека ена хилар белгал а даькхна, города промышленноста, транспорту, строительства анализ а волауц нов. Белыев.

Грозненски городской партийни организацие цанка цу хиннаца тайпара Ленинский Центральный Комитеташа гоньаьх хьонхамаша йолаш, моллагла парти задани кхоачаше кийча йолаш ший XIV конференциека ена хилар белгал а даькхна, города промышленноста, транспорту, строительства анализ а волауц нов. Белыев.

Болхлоса, инженераша, техникаша технический прогрессе хьинаре даьла лархлал хилар хьалъокх дегьаьбаьгьаца рационализаторий изобретателни боламца 11 эзар совгьа болча новаторша енаьча 23 эзар предложениш 15 эзар производств на юьейнхьай. 1960 шерен укх шера 6 беттен юьейнхьаьца предложениш цхьан шера лархлал бича хула экономический эффект 6 млн. сом я.

Семилетка керда толамаш даьх дика лархлал болш ба коммунистически къаьгъамеи бригаданий ударникий йалаьмате дикача боламе даьла лархлал болх. КПСС XXI съезд хулаш хьаьхна из болам хланз бокьа низ хинна дегьаьбаь. 27 эзар саж ва Грозне цу яьха длаьх лархлал. 3200 саж чулоа-

цаш йолча 185 коллектива енай из сийлен цу, хьалъа 2 эзар совгьа саж коммунистически къаьгъамеи ударник а ва.

Шойш инициатива дукха дика гулаьхаш Грознерча предприятеш коллективаша длаьбола длаьх а кхоачашд хилар а белгалду нов. Белыева.

Лархлал техникно - экономический хьонхамаш даьх члоаггала къаьгъег коммунисташа а парти боаьлараш а. Дика къаьгъамеи белгалбаьнарий, царгара хьонхам эца мегаргьабий берригачеи цераьх яьха торо укх Съезда хьалхара яьхе а баьна, члоаггала хьинар айдаларца къаьгъаьш я «Старогрознефть» скважинаш латта лархлал ремонт ю мастера нов. Разумен бригада, нов. Слесарева бурув тоха бригада, кренниг-заводера номер 34 йолча коммунистически къаьгъамеи установка технологаш. «Красный молот» заводера токарш нн Канаткини Кузьминни, центральный ремонтно-механический завода мастер нов. Толкачев, вагонни депо бокьагьа вола осмотрик нов. Кожемякин, шитта кхьа дукхашараш.

Диахо нов. Белыева дувц балха тлехьа хланз а долаш дола дукхаша кхоачамбаларех.

Предприятеш цхьаьбола кулгалхой дукхала продукция араьхара де длаь гулаьхаша деш планаша тлехьагала социалистический декхараш кхоачашдара коллективаш оарцаьгьаьхара метел партиена дукхаларча новкьа а баьна долаш дола кхоачамбалараш кийлаьдаьх, кхьаметел парти пачаьхалхкен лехе а долаш дола хьал тлехьаьх хьонхамаша дукхала гийратш. Шитта гаражи оборуьдована завода кулгалдеш хинна нн. Аксенови Гарибавилини дукхала хьалъа хиннаца парторганизацее секретара нов. Галина мелаьх 1960 шера енаьча отчет тлаьз эзар сом маьха завод дукхаша йолча 2765 изделний тлехьаьх. Гормолкомбината директор хиннаца нов. Волсьеи отчет тлаьз эзар 2041 килограмм вьалла хинна доац даьтла. Мехкадгьа дукхала даькхаш аьна яьдаьд «Октябрь-

нефть» кулгалхоша нн. Жалобов аьн Балванов а. Цу гулаьхаша бекхе бараш бехитокхаме эзаб горкома бюрос: нн. Аксенови Гарибавилини партиена длаьбаша, хьалъа нн. Волсьин Балванови члоаггала партийни бехитокхаме эзаб.

Хланз а цхьаьйолча предприятеша брак йолаш продукция араьхаш хилар, продукция шийта длаьбола мах лархлал план кхоачаш а еш хилар белгалдир нов. Белыева хилар.

Предприятеша хланз а геттара кьезига юькьеш керда техника, къаьстта чакьаьхна лархлал хиннаца 12 мероприятиш ца мара соаьна кхоачаш а яьча нефтьмехе предприятеша ю.

Нов. Белыева критика ю ГрозНИИ, мехкадгьа институт, «Гипрогрознефть» балхачарча кхоачамбалараша.

Доклада тла дика доахаш дувц гиншол хьалъара гулаьхаш. 1960 шера план кхоачаш аьла мадарра кхета а даь гулаьхаш тоаьдаьц гиншол организацие кулгалхоша, укх шера а гиншол хьалъара балхаша къаьгъамхаша члоаггала палан тлехьа дус. 15 гиншол новкьостал де дезигла а.

КЪАХЪЕГАМХОЙ ХЬАЛ-ТОРОН ЙОАКХО ЕЛГА ЭГГАРА ЛОАХЛАМЕГАРА ДЕКАР ДА

Цох ший эггара лархлал меглаьх хьалъешехе а, города хланз а дукха дезалаш ба кьиратиш эшаш. Кьиратиш длаьхонмаца хана порядок тлехьаьш а моттигаш хиннай. Хланз горкома бюроси горисполкомаш баьча соаьмах райисполкомашеи профсоюзни комитеташеи, члоаггала эшараша хьалъагала а хьонхаме, районе хьалъаь яьна кьиратиш цу долауцшеьх а длаьхонмаьр. Берий учреждениш кхьаьла културно-бытовий гиншол хьалъара ворх шера план а оттаьй горкомон горисполкомон.

Отчето чулоаьца юькьагала дегьаьнай торговлю. 1959-ча шера декхачул 21 миллион сом маьха дукхалагала декхаша хархошка товараьш. Хьалъа а дика да города торговле гулаьхаш. Балхачара докхний кхоачамбалараш цхьаьцалъа хан теркал дац торговле Мини-

организацие кхоачашеги план а социалистический декхараш а. Капиталовложениш къаьгъамеи ду дукха аьха дла цу дохиташ дус.

Нах чубаьца ценош хьалдара план а кхоачашеги гиншол организациека.

Гиншол хьалъара балхаш тлехьаьдуьлар кертерра дараьхаш ба индустриальный метод диншол хьал цу лр. Хланз а дукхалагала дола даьке кара ду укх балхаш. Ханьаьх а дертти а гиншолни сантехникии материалшаша стройшак Илан цу яро а члоаггала хьонхам балхаш.

Городской парторганизацее декхар да, йоах нов. Белыева, техникни прогресса лелача тла городера промышленноста, транспорту, строительстве дегьа йоалаьла лархлал.

Городерча предприятеша колхозашеи совхозашеи деша шедши новкьосталаш дувцаш нов. Белыева белгалдир, КПСС обком члоаггалаь мероприятиш кхоачашеьх аьргьаьцалга а хланз хьаьжаш чуждара юртгара а гиншол новкьостал де дезигла а.

КЪАХЪЕГАМХОЙ ХЬАЛ-ТОРОН ЙОАКХО ЕЛГА ЭГГАРА ЛОАХЛАМЕГАРА ДЕКАР ДА

Цох ший эггара лархлал меглаьх хьалъешехе а, города хланз а дукха дезалаш ба кьиратиш эшаш. Кьиратиш длаьхонмаца хана порядок тлехьаьш а моттигаш х

горкомеи ревизионни комиссее
керда составаш.

СЕРДАЛО

Гишлонхошка дахьийта моаршал

Электростанцийн министерства «Сталинградгидростроя» болхлосна, инженерно-технически болхлосна, гуулакерча нахага — гидроэнергетически узел хьалгача дакта мел лоагача болхлосна.

Советски Союз Коммунистически парте Центральн Комитетон СССР Министрий Советон члоагта дахьийта ювч «Сталинградгидростроя» гишлонхой монтажникн коллективаш, специализированный проектнн организацион, промышленнн предприятий, партийнн, советски, профсоюзнн, комсомольски организацион сий дола хьалгача котоло яххарда — КПСС XXII-ча сьезда церах йола Волжски гидроэлектростанци хьалгьт ларца.

Мехка электрификаци е айна сийлах-вожкча Ленин дахь баскет клоача а деш, советски наха толамца хьалгьт яххар керда гидроузел. Лоагача ханаша Волга тла хьалгьт дунен тла эггара йонхкагта йола шьги ахи миллион киловатт нис бола ГЭС. Из хьалгьтхер дерригача советски халкча гуулакерча а Советски Союз Коммунистически парте XXII-ча сьезда дола йолаамае дика хьалгача совгит а хилар.

Керда Волжски ГЭС толамца хьалгьт яххар — вай мехка, болхлосна, инженераша, техникаша, конструктораша, Илмаша доккхнн хламаш карагиданна хилара дола хьалгьт тлод да. Цар шой са на кхочеш, деналца хьалгьтхер бахчан долаш город-туриалта Сталинграда юхке хьалгьтхер коммунизм хьалгьтхер заманда тош бола бокка гирс.

Ший сийлах-вожкча дахьийта доккхал а деш члоагта рьча хинна тлаицар советски халкча Волге яххарча кердач котолонго, берригача мехка электрификаци яра гуулакерча члоагта лоархил болш йолча эггара бола дика хоам.

КПСС Центральн Комитетн СССР Министрий Советн члоагта дог тинья я КПСС XXII-ча сьезда церахча Волжски ГЭС-а гишлонхошен монтажникашен, шойш йоагча опытахн голазалах пайда а эггаш, шой хьалгьтхер хьалгьтхер коммунизм хьалгьтхер дукха лоагтабеча кьосама вай мехко дола толамаш диха а деадегхиларх.

КПСС
ЦЕНТРАЛЬНИ
КОМИТЕТ
МИНИСТРИЙ
СОВЕТ.

ТАСС ХОАМ

Диха а космически аре кираерайра оттаяча Илмаша-тохкамен опытно-конструкторски балхий планага хьажжа, советски Илмашошен конструкторашен тохкамбе айна кийчяй космически объекташ лелача дукха лагаш долча ракетай-носительнн низ дукхагта болш а кердагта а йола вариантш. Тяхьара лагаш а доагаш уж ракеташ урагичеаргьт Тихи океана центральн дахьтэ районе, ухх координаташ юкье: кылбаседен шорал: 10 градуси 20 минути, 11 градуси 30 минути, 8 градуси 05 минути; малхбузен гагнал: 170 градуси 30 минути, 167 градуси 55 минути, 166 градуси 45 минути, 169 градуси 20 минути.

Ракеташ урагичеаргьт хана цу районе хурда бустам боаха-ча кьасттача хламаша кийч-да Советски флота кемаш.

Кхерам тла ца кхачийтар дукха ТАСС-о дикхайнаду, цу белгалгьтхер координаташ кьоастагча экваторен феацарен моттигийн районе ракеташ хеа-ча хана цига кемаш самолеташн тладоаглардоагаш Тихи океане фордацарен феацарен нахьтхер пайда нибеш долча мехкий правительстваша бе боаг-лаш йолча шойш организацион хоам белга СССР правительства дехаш хилар.

Ракеташ урагичеаргьт ухх шера 13 сентябре денз 15 октябре кхачалца.

„ДОШО ХЬОАСА“ — ЖА ЛЕЛАДЕРИЙ ЦЕЙ

Шелковской района Сталина церахча колхоза жа леладераша тла дукха дагалаттарда «Дошо хьоса» шойш цей хинна ди — 10 сентябре.

Хоза кийчяй колхоза правлене хьалхашкара майда. Хьалгьтхер доах дукха плакаташ, балха хьалха латтарий портреташ. Дукха стендаш да колхоза боахам мел дегабенаб хьалхашкаш. Уххаша гулбенаб колхозера жа леладераш, республика кхьча боахамий дикгагта бола жа луй.

Шей хьалгьтхер парткома секретара Д. Теренина ахар: — «КПСС XXII сьезда нахьтхер члоагта хьалхашкара жа луй, дукха хлама карагиданна парна. Коммунистически парте Программаша проекто кьастта айдаль пар хьалгьтхер, леладераш пар балха толамаш. Жа луй дег чур кьоастагча парте Программаша — вай заман эггара лоархилгьтхер дола документ».

«Дошо хьоса» — вай ганз яхьа доклад йир колхоза председател нов. Василькова. Ший кьасттагча докладчикон белгалдхьар ухх тлахьара 4-5 шера колхоза боахам члоагта дегабенаб. Цу дьакье кертер моттиг длоагаш жа леладераша 1955-ча шера паччахьалкхонга дехкадцар 1270 центнер маратха, хьалгьтхер семилетка коолагича шера — 2367 центнер. Цу юкьагта шоза гаргга дукхагта дегабенаб жа.

Кьастта доккхнн толамаш доах хьалгьтхер № 4 йолча ОТФ жа луй (заведующий нов. Полушкин). Цу ферме хьара блз усталагта тлахьа юкьтара лархилча 102 ляхар хьоса, хьара усталагта шера 5,5 килограмм тха а дьакхал.

Члоагта терко тлахьийта ладийлар гулбенабаша боккхалга волча жа луй П. Черепина кьамалгаша. Ухх шера дика кьалхийгаш П. Черепина жа луй бригада. Хьара усталагта шера дьакхал 5 килограмм 800 грамм тха. Хьалгьтхер доах плакаташ тла айдаль: «П. Черепина бригадо ухх шера вай колхозе эггара дикгагта дола тла денна». Уж толамаш дахь ший минта вайтлахьийтхер над дийлар нов. Черепина.

Кьонча жа луйш боккха кхетам луйш дар колхозе эггара кьалхийгаш жа луй А. Прохьина кьамалгаша. Члоагта доахаш дийлар нов. Прохьина минта оттабече ба искусствени осемени яра болх, дукха бола пайда, мел доахаш жа луй дикгагта. Нов. Прохьина берригача луй тлахьийтар лана лертгта кийчо яра, хьара блз жинна тлахьа юкьтара лархилча 110 ляхар хьоса.

Сурта тла: республика горбанажа цин хьазьча жа луйш Н. Эсмухамбетова, Ф. Плотников, Коминтерн церахча колхозерча М. Ковалева кьамалгаша.

Беррига низ — хьажклайш чуэцара!

Сихде кхашнара балхаш

Республика кхашка 1961 шера 10-ча сентябре кхачалца дахь балхаш.

	Дав бал- хаш	кхоачаш- дара процен- таш	1960 шера 10-ча сен- тябре дав хинна- раш
Еррига чуйнда хьажкIаш (гектараш)	32910	35	40278
Цунца ялатийна лаьрхIа (гектараш)	5773	11	750
Шекар доаккха свекла чуй- цай (гектараш)	2134	27	—
Гидуаргаш чуйндай (гекта- раш)	4890	25	2170
Баяда даараш чуйндад (гек- тараш)	1431	26	1777
Силос кийчъяй (тоннаш)	426120	47	452521
Зябь аьхай (гектараш)	38256	21	42647

Сихден да йойташ хьажклайш, шекар доакка свекла, гидуаргаш, балча даараш сикха чуэцара хьалгьтхер республика кхашка. Хьара денна дог глосдалаш хоамаш хоз хьажклайш шекар доакка свекла чуэцаш.

Хьажклайш чуэцаш доккхнн хьокхамаш гойт шоашкара Курчаловски района хьалгьтхер лелача звеноша. Цу районе ялатийна лархилча чуйндай 977 гектар хьажклайш, хьара гектара тлара 43,6 центнер а йоакхаш.

Сунженски хьажклайш лелархоша хьара гектара тлара 36,5 центнер фуалгьтхер хьажклайш йоак.

Хьара гектара тлара 200 центнер шекар доакка свекла яхьа айна республика свекловодаша денна дош толамца кхочашду. 10-ча сентябре кхачалца 2134 гектара тлара чуйндайча свеклах юкьтара лархилча хьара гектара тлара 200 центнер яхькхай.

Хьажкий элаш деглаух

Хьажклайш чуэцара балхаш члоагта сихденнад Надтеречни района «Гвардейский» совхозе. Областной партийнн конференци хьалгьтхер денга — 19 сентябре чуйнда а яхьа, паччахьалкхонна хьажклайш диялараш план кхочашгьтхер — интта да совхоза кьахьегамхоша шоашта хьалхашна оттабече дехар. Плана денна 6, 5-7 гектар хьажкий чуйнда комбайнера Асхабени тракториста Гаталовени.

Механизаторел совнагта, беррига кьахьегамхой ара а баына кара хьажклайш чуэцарга а вайтлахьидьахад совхозе. Хьажклайш чуэцара йоагча денз гектара хьалгьтхер из болх беш ба Хамидова Эди денз 70 шу даына вонкха саг ше вале а, хьара денна 170 — 175 процент норма кхочаш а еш, хьажклайш хьалгьтхер ва цу дезалий да. Ше дика болх барал совнагта, цу балха дуккха лоалахой а оарцагбальха совхоза хьажклайш чуэцара доккха новкьостал деш я Мусхаджиева Малика.

Паччахьалкхонна планаш дияла эзача 5000 тоннах 12 сентябре хьаотташ длаеннараш 1600 тонн маратха. Графикаш цу хана длаенна хила эзэрел дуккха а кьезигагта а уж. Кертера бахьан автотранспорто болх лертгта вайтлахьтхер ца бакхар да. Хьа айна маьлха сердал йовишхьа а, болх социйт автомашинаша. Цудухьа, хьажклайш талхар кхерам а болш, йолаамате йонкхий хьажкий элаш йайнай района шинна а совхоза хьаттараша.

Ухх шера 82 гектара тла хьажклайш хьалхашей Озидиоров Суламбик звеньевой волча механизированны звенос. Хьажклайш лелархоцо лертгаш хьара гектара тлара 55 — 60 центнер хьажклайш яхьа. Цьабабьтхер, Коммунистически парте Программаша керда проект йинйаша хьара гектара тлара 70 центнер лертгаш «Кьезигагта йоагча хьажклайш яхьа дош делар цо. Тлаи-ца дехар кхочашхул.

Коммунизма материальнн база хьалгьтхер — йоак звеньевойс, — ухх гарггарча итт шера юрта боахама продукци шоза дукхагта арахеах хила еза. Из дехар оттабаль

ДОШ КХОАЧАШДУ

Дика кхелый ухх шера хьажклайш Ачхой-Мартановски района «Лермонтовский» совхоза пхелагича отделе кьахьегамхоша. Зехьа дайндац отделе механизатораша хьийгаша. Хьара глосдалаш шинша а кхы совгта а хьажклайш йоал.

Ухх шера 82 гектара тла хьажклайш хьалхашей Озидиоров Суламбик звеньевой волча механизированны звенос. Хьажклайш лелархоцо лертгаш хьара гектара тлара 55 — 60 центнер хьажклайш яхьа. Цьабабьтхер, Коммунистически парте Программаша керда проект йинйаша хьара гектара тлара 70 центнер лертгаш «Кьезигагта йоагча хьажклайш яхьа дош делар цо. Тлаи-ца дехар кхочашхул.

Коммунизма материальнн база хьалгьтхер — йоак звеньевойс, — ухх гарггарча итт шера юрта боахама продукци шоза дукхагта арахеах хила еза. Из дехар оттабаль

Кьоал давраш бехктокхаме эзоб

Керда хьажклайш лочкьайлар Нохч-Галгалай АССР Прокуратура органаш улолони бехктокхаме эзоб 5 сар:

«Аргунский» яхьа совхозера томараш тлахь хьажклайш лочкьайлар пхьан шера болх бе суд лый Н. С. Плетневыйна Грозненски района халкча судо.

«Аргун» яхьа колхоза кхашкара томараш тлахь хьажклайш лочкьайлар Н. М. Писемныйна Немчински. Шиннен а цу судо хьаранена 6 бетта болх бе беш суд лый.

Наурски района «Победа» яхьа совхозера томараш тлахь хьажклайш лочкьайлар В. Я. Макарова. Вир а йоалаш йолча

Ший вортда хьажклайш яхьаш вайтлаш дружина командира Дьбеева лаяц из.

Наурски района халкча судо вири вордеи дла а йоакхаш 4 бетта набахта валла суд лый Макарова.

Гудермески района «Дружба» яхьа совхозера томараш тлахь хьажклайш лочкьайлар Мадашев. Мадашев бехке веш дола уголовни дош халкча суде хьажка длачуденнад.

Хьажклайш лочкьайлар гучабьнайри дешаш 5 ди далале-хьа Инстедоахрголча тайпара болх вайтлахьбоаккигта тлаидил республика Прокуратура районни прокурораша.

ОАХА ЯЗДАЧОХ ХИННАР
«ЕРРИГАЧА ТОРОНЕХ БИЗЗА ПАЙДА ЭЦАЦ»

№ 60 йолча «Сердало» газеташ тла кепатехача корреспонденте тла белгалдахьад «Ингушский» совхозерча хьайбай боахама кхочашбоацараш.

Цу корреспондентеш лаяца ше редакция даятча письмо тла Магладжикерча горисполкома председател нов. Дахильгова

яду: «Совхозе искусствени осемени яра гуулах тоадад. Шура дукхагта яхьар дукха доахан бийсана доажаду. Кертерча зоотехника нов. Гарданова партийнн бехк бабь, зоотехника нов. Мамригова строгий выговор лый»...

РЕДАКЦИЕ АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица, 15. Телефон: редакторам — 2-07-01; бехктокхаме секретара — 2-45-48, партийнн вахаре, экономикан, письмой отделай — 2-25-72; корректорске — 2-30-91.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Сталина, 15. Телефоны: зам. редактора — 2-07-01; ответственный секретарь — 2-45-48, отделе партийной жизни, экономикан и писем — 2-25-72; корректорской — 2-30-91.

1918 шерарча 11-ча августа церах йола типографи, г. Грозный, Резольвенте проспект, 30/3.

Типография имени 11 августа 1918 года, г. Грозный, проспект Революция 30/3.

РЕДАКЦИЕ АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица, 15. Телефон: редакторам — 2-07-01; бехктокхаме секретара — 2-45-48, партийнн вахаре, экономикан, письмой отделай — 2-25-72; корректорске — 2-30-91.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Сталина, 15. Телефоны: зам. редактора — 2-07-01; ответственный секретарь — 2-45-48, отделе партийной жизни, экономикан и писем — 2-25-72; корректорской — 2-30-91.

1918 шерарча 11-ча августа церах йола типографи, г. Грозный, Резольвенте проспект, 30/3.

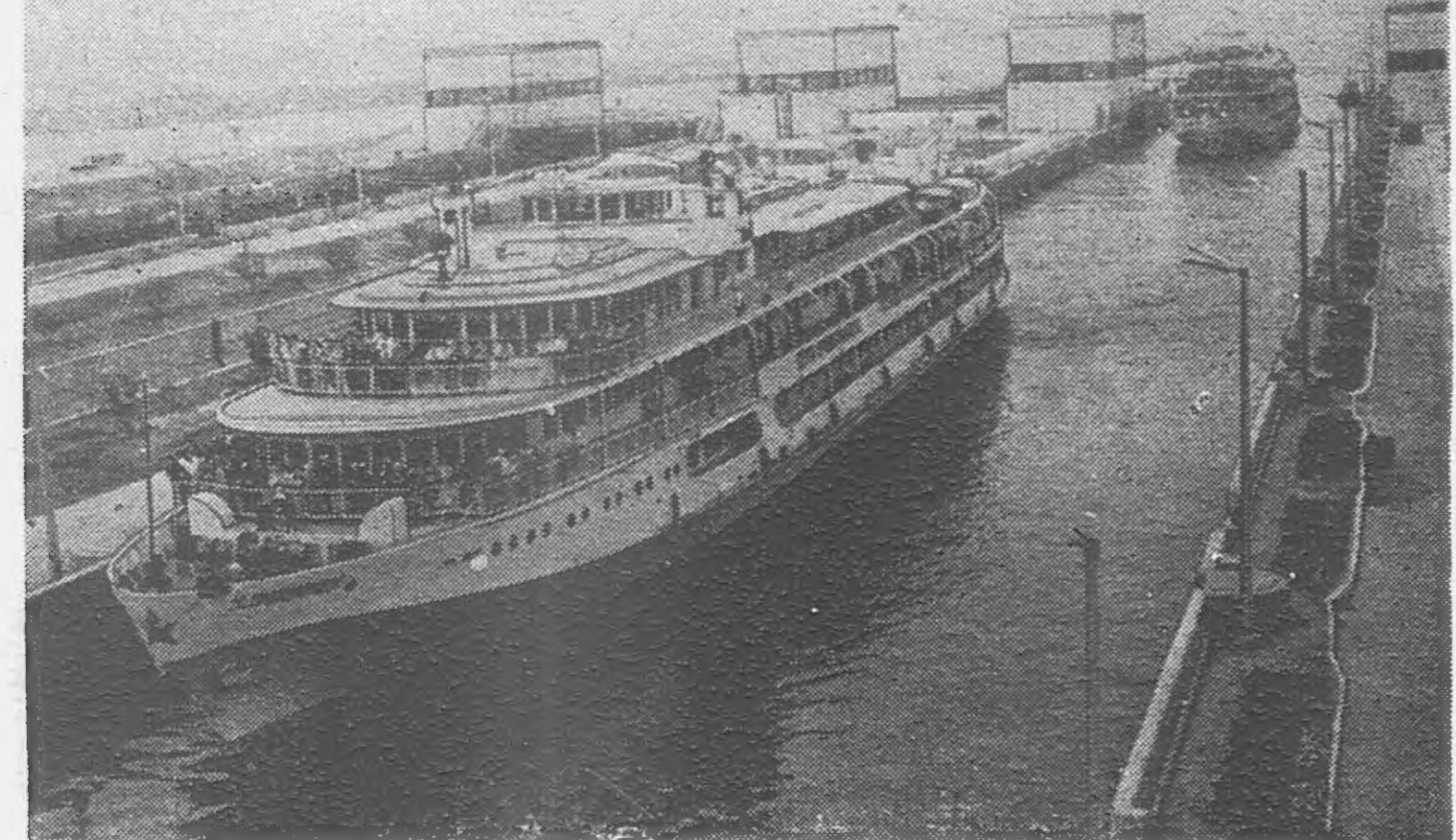
Типография имени 11 августа 1918 года, г. Грозный, проспект Революция 30/3.

РЕДАКЦИЕ АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица, 15. Телефон: редакторам — 2-07-01; бехктокхаме секретара — 2-45-48, партийнн вахаре, экономикан, письмой отделай — 2-25-72; корректорске — 2-30-91.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Сталина, 15. Телефоны: зам. редактора — 2-07-01; ответственный секретарь — 2-45-48, отделе партийной жизни, экономикан и писем — 2-25-72; корректорской — 2-30-91.

1918 шерарча 11-ча августа церах йола типографи, г. Грозный, Резольвенте проспект, 30/3.

Типография имени 11 августа 1918 года, г. Грозный, проспект Революция 30/3.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.

Хьалгача лаяттай 7,5 миллион гектара хий дехка а йиш хуийтарейолаш бола Сталинградски форт.

СУРТА ТЛА: Сталинградски ГЭС-а шлюза.

А. Маклецова сурт.

ТАСС фотохроника.

СТАЛИНГРАД. Хана цьа шу хьалгача хьалгьтхер яххар Сталинградски ГЭС.</